

چه برخوردی با دختران هنجارشکن شیراز شود؟

ویدئوی کوتاه و هنجارشکنانه‌ای این روزها در شبکه‌های اجتماعی دست‌به‌دست می‌شود. ویدئویی که از تجمع تعدادی نوجوان و کشف حجاب و هنجارشکنی آنها در این جمع حکایت دارد. فیلم در روزهای گذشته حاشیه‌های زیادی درست کرد به طوریکه عده‌ای حتی آن را شکست [قانون حجاب](#) در کشور دانسته‌اند. اما در مواجهه با نوجوانان حاضر در این ویدئو چه باید کرد؟

محمد صادق خسروی علیا: چند روز پیش ویدیویی در فضای مجازی منتشر شد که هنجارشکنی و کشف حجاب دختران نوجوان در بلوار شهید چمران شیراز را به نمایش می‌گذاشت. انتشار این ویدئو، واکنش‌های بسیاری به دنبال داشت. برخی معتقدند باید با این موضوع به سختی برخورد شود اما مسئولان استان فارس و همچنین متولیان امر تصمیم گرفتند به هیچ عنوان با این موضوع برخورد قهری نشود اتفاقی خوب که بسیاری از جامعه شناسان از جمله عماد افروغ با آن موافق هستند.

عماد افروغ جامعه شناس در رابطه با انتشار ویدئویی هنجارشکنانه در فضای مجازی می‌گوید: «فیلم هنجارشکنی شیراز بسیار دیده شده است که این موضوع در دو جنبه عام و خاص باید بررسی شود.»

وی ادامه می‌دهد: «در ریشه یابی جنبه خاص این ماجرا باید به فضای احساسی نوجوانان توجه داشت که نوعاً به نظر می‌رسد دختران در این فیلم در سطح سنی مقطع راهنمایی و متوسطه هستند. این گروه سنی سرشار از احساس هستند و در واقع نمی‌توان این طور ارزیابی کرد که عقلشان بر احساسشان غلبه دارد. بنابراین با توجه به این نکته لازم است با آنها مواجهه رأفت آمیز شود.»

عضو کارگروه رصد فرهنگی در ادامه می‌گوید: «اما در کنار این مواجهه باید به آنها تفهیم شود که اقدامشان خلاف شرع و عرف جامعه است. برای همین باید این بچه‌ها متوجه شوند که هنجارشکنی کرده‌اند اما این تفهیم باید به زبانی مهربانانه و دوستانه باشد و از برخورد شدید و غلیظ قضایی به شدت پرهیز شود چرا که برخوردهای شدید قضایی نتیجه معکوس دارد.»

این استاد برجسته دانشگاه، با بیان اینکه به شخصه در یک جلسه ای

واسطه ای پیدا کردم که این موضوع را به مسئولان شیراز منتقل کنم می گوید: «هدفم از انتقال این مطلب بود که با بچه ها برخورد قهری نشود. خوشبختانه بعد از ساعتی با بنده تماس گرفته شد و متوجه شدم که مسوولان نیز در جریان این معنا بوده و استاندارد فارس و مسئولان حوزه علمیه این استان هم به دنبال برخورد رأفت آمیز هستند.»

به گفته این جامعه شناس پس از انتشار این ویدئو و بحث برانگیز شدن آن حتی یکی از روحانیون سرشناس استان فارس که در حال حاضر در مکه مکرمه به سر می برد بلافاصله پس از حساسیت برانگیز شدن موضوع با مسولین تماس گرفته و تاکید کرده که در این جریان مراقب رفتار حکومتی با نوجوانان باشند و به هیچ عنوان تندروی نکنند.

این عضو شورای فرهنگ عمومی کشور تاکید می کند: نوجوانان به اقتضای رفتار احساسی شان گاهی اقداماتی انجام می دهند که با منطق عقلی فاصله دارد بنابراین من مطمئن هستم آنها هنگام انجام این اقدامات اصلا متوجه هنجار شکنی و تخلفشان نیستند و از این رو نباید برخورد قضایی با آنها صورت گیرد.

دکتر افروغ ادامه می دهد: رفتار حکومتی با نوجوانان بهتر است در حد فراخواندن والدین آنها و آشکار کردن قبح قضیه برای بچه ها باشد. همچنین دستگاه های مربوط می توانند با روش های موسوم تربیتی که سوای برخورد قضایی و قهری است نوجوانان را بیدار کنند تا خدایی نکرده پرونده قضایی برای آنها باز نشود که اگر کار به محکمه و دادگاه بکشد به هیچ عنوان صحیح نیست و آینده نوجوانان را تحت الشعاع قرار می دهد.

دستگیری ۴ نفر با پرونده امنیتی

افروغ با اشاره به اینکه اتفاقی که در شیراز شاهد بودیم ممکن است یک وجه سازمانی داشته باشد، می گوید: «وقتی یک جرم، سازمانی و مدیریت شده هدایت شود این موضوع با جرم عادی که نوجوانان مرتکب شده اند متفاوت است. در دنیا نیز جرایم عادی و سازمان یافته معنای متفاوت دارند و نحوه برخورد هم مختلف است.»

وی در تشریح جرم سازمان یافته توضیح می دهد: «جرم سازمانی یعنی عده ای پشت پرده اقدامات مجرمانه را هدایت و مدیریت می کنند. سازمان دهندگان این جرم بر خلاف نوجوانان، آگاهانه و با سوء قصد و نیت مرتکب جرم میشوند. از این رو حساب سازمان دهندگان این اتفاق از باقی افراد جداست.»

این عضو شورای فرهنگ عمومی کشور ادامه می دهد: «طبق آخرین اخباری که از آن مطلع هستم در این رابطه چهار نفر بازداشت شده اند که پرونده امنیتی دارند. این چهار نفر احتمالاً ماجرای شیراز را سازماندهی کرده اند.»

ما کار نکردیم!

دکتر عماد افروغ که اخیراً به عنوان یکی از اعضای کارگروه رصد فرهنگی کشور منصوب شده است، جنبه عمومی اتفاق هنجارشکنانه شیراز را اینطور بررسی می کند: «وجه عام و جنبه عمومی اتفاقی که در شیراز رخ داده همچنین اتفاقات مشابه نشان می دهد که ما به اندازه کافی کار فرهنگی نمی کنیم. وجه عام این قضیه نشان می دهد که ما اصلاً این گونه مسائل را رها کرده ایم و روش های مناسبی به کار نبردیم. همچنین در رابطه با عفاف و حجاب روش های ما ایجابی نیست و متأسفانه عمدتاً از روش های سلبی استفاده می کنیم و مدام می گوئیم حجاب داشته باشید اگر نداشته باشید فلان می شود و بهمان در حالیکه هنوز افراد را متوجه فلسفه حجاب نکردیم.»

وی ادامه می دهد: «ما در مورد نوع پوشش و حجاب دچار مسأله جدی هستیم و نتوانستیم پوشش را با مد به روز هماهنگ کنیم. منظور من از مد روز پوشش اسلامی همان طرحی است که در مجلس هفتم تحت عنوان طرح سامان دهی مد و لباس تصویب شد اما هنوز اجرا نشده است. به همین خاطر من معتقد هستم باید پوشش اسلامی طبق یک مد به روز با حفظ حریم تاریخی شرعی و نماد زیبا شناسانه به جوانان ارائه گردد.»

پوشش ما نماد زیباشناسی ندارد

این عضو شورای فرهنگ عمومی کشور درباره ضرورت توجه به نماد زیبایی شنایی پوشش اسلامی می گوید: «اگر به نماد زیباشناسی توجه می شد مسأله پوشش و مد در جامعه این گونه نبود. اتفاقی که در شیراز رخ داده تابع مدهایی است که از دست ما خارج است. مادامی که کار ایجابی در رابطه با پوشش انجام نشود و مد به روز ارائه نشود و تنها از روش های سلبی استفاده شود افراد تنها در مکان هایی که با برخورد رو به رو هستند به اجبار تا حدودی در پوشش احتیاط می کنند. برعکس در مکان هایی که برخورد سلبی و ارباب و تهدید نباشد عده ای از مدهایی که قابل قبول نیست تبعیت می کنند.»

افروغ می گوید: «باید مسأله حجاب برای افراد درونی شود و لازمه

درونی شدن حجاب اقدامات تربیتی، اخلاقی و عاطفی و از همه مهمتر ارائه مد به روز است.»

این جامعه شناس با تاکید بر پرهیز از کنترل حجاب با روش های قهری ادامه می‌دهد: تا هنگامی که ما کار فرهنگی درست انجام ندهیم و حجاب اسلامی را به عنوان مد روز جامعه ارتقاء ندهیم تنها روشی که به ذهنمان می‌رسد همین است که مسئله کنترل حجاب را به دست نیروی انتظامی بسپاریم که در این مرحله آنها چاره ای جز برخورد قهری و اجباری با مسئله ندارند.

وی در ادامه تصریح می کند: نیروی انتظامی مسئول مد نیست آنها وظایف قضایی و مواجهه فیزیکی دارند. باید نهاد های فرهنگی و نهادهای متولی مد و لباس که اتفاقا تعدادشان در کشور ما بسیار است و همچنین سازمان تبلیغات اسلامی و وزارت ارشاد متحداً شکل عمل کنند و فعالیت هایشان هم افزایی داشته باشد تا ما به نتیجه برسیم و شاهد اینگونه اتفاقات نباشیم.